VARNSDORF TOS

HORIZONT

Soukromá firma ELPA zajišťuje v současnosti elektrorozvaděče pro většinu našich strojů...
Čtěte na 2. str.

Ročník 2. - Číslo 9 FIREMNÍ NOVINY TOS VARNSDORF a. s. 7. 5. 1998

Pohled na výstavu v Buenos Aires. Foto: F. DLASK

NAŠE ZÁJMY V ARGENTINĚ

TOS VARNSDORF jako tradiční výrobce a dodavatel horizontálních vyvrtávaček je zastoupen svými stroji v Argentině již od roku 1958, kdy do této jihoamerické země dodal první horizontku W 100.

Po zahájení výroby NC strojů v roce 1970 bylo v Buenos Aires vybudováno pod záštitou tehdejšího ministerstva zahraničního obchodu technické středisko. Jeho úkolem bylo nabízet a prodávat NC stroje zejména z produkce TOS Varnsdorf, což se také v průběhu dalších šesti let podařilo a naše stroje typu WHN 9A,B, WHN 11, WHN 13 a jeho další modifikace, řízeny řídícími systémy Tesla, spolehlivě pracují do dnešních dnů. Tři z pěti pracovníků tohoto střediska byli zaměstnanci TOS Varnsdorf, pan Miroslav Rydval, Stanislav Kos a František Dlask. Následně potom nastoupil do funkce delegáta Strojimportu v Buenos Aires pan Jaromír Blaschke.

Politickou nestabilitou v zemi došlo v osmdesátých letech k podstatnému oslabení argentinského průmyslu a tím i k zastavení veškerých dovozů. V posledních letech, kdy se politická situace opět stabilizovala a inflace v zemi dosahuje pro Jižní Ameriku neuvěřitelných nula procent, došlo i k znovuoživení průmyslu. Z tohoto důvodu jsem v minulých dnech navštívil největší strojírenskou výstavu v Latinské Americe EMAQH 98 v Buenos Aires. Výstava byla pojata skutečně velkolepě a zhruba v trojnásobné velikosti v porovnání s MSV Brno. Výrobci z celého světa zde nabízeli stroje všech velikostí, zejména však asijská obráběcí centra. Některé modely svými parametry již tvrdě konkurují našim výrobkům nejen technicky, ale především neuvěřitelně nízkou cenou.

Záměrem TOS VARNSDORF je opětný návrat na argentinský trh. Mou snahou bylo proto ověřit aktivity našeho zástupce na trhu a zjistit zájem zákazníků. Několik „starých" zákazníků jsem také navštívil a ujistil se, že zájem o naše stroje stále trvá, zvláště, že zájem o modernizaci nákupem nových strojů je velký. Jediným problémem na tomto teritoriu je financování, kdy zákazník podle místního zvyku splácí stroj nejméně dva roky. Avšak i tento problém se nám ve spolupráci s finančním úsekem a bankovními ústavy jistě podaří vyřešit, a návratu TOS VARNSDORF na argentinský trh, kde horizontky mají stále dobré jméno, pak nebude již nic stát v cestě.

FRANTIŠEK DLASK

Dnes si přečtěte:

- Odboráři informováni o růstu výdělků (str. 2)
- Kontrakt BELAZ podepsán (str. 4)
- Z Varnsdorfu do Jižní Afriky (str. 4)

V ohnisku zájmu: PRVNÍ NÁVRHY PROGRAMU ÚSPOR

V únoru 1998 byl v TOS VARNSDORF vyhlášen druhý ročník **programu zlepšování kvality procesů a činností,** pro který se ustálil zkrácený název **program úspor.** Cílem programu je úspora 40 mil. Kč z celkových plánovaných nákladů firmy. Případná odměna za splnění tohoto cíle je oproti roku 1997 postavena tak, aby více ocenila aktivní přístup jednotlivců a týmů řešících firemní problémy.

Za dva měsíce od vyhlášení programu úspor bylo podáno 45 návrhů (nápravných opatření), z nichž 36 již prošlo projednáváním ve vedení firmy. Ze těchto 36 projednaných návrhů bylo 17 schváleno k realizaci a z nich pak 14 odměněno šekem v hodnotě 500,- Kč. Podávané návrhy se nejčastěji týkají konstrukčních změn na našich výrobcích. Těchto námětů bylo podáno 26. Nejvíce návrhů, celkem 27, bylo podáno z útvaru montáž (P. Vrbický 11 návrhů a V.Sladkovský 7 návrhů).

Za „nejzajímavější" návrhy, tedy za ty, které ve svém důsledku přinesou největší efekt, jsou považována racionalizační opatření týmu, který sám sebe nazval „Tým výroba a informatika" (K. Buršíková, M. Ducháček, Ing. J. Pagáč, V. Ticháček a Ing. P. Základník). Tento tým podal tři návrhy včetně konkrétního postupu řešení na snížení nadnormativních a nevyužitelných zásob v oblastech dílců, komponentů a komunálního nářadí a na vytvoření systému řízení těchto zásob pomocí PPS FACTORY.

Ze všech přijatých nápravných opatření vyplývá, že v naší firmě existuje ještě mnoho problémů, které je možno touto cestou vyřešit a dosáhnout tak nejen plánované úspory 40 mil. Kč. Cenné je zapojení co nejširšího okruhu spolupracovníků do řešení problémů firmy.

PAVEL BRZÁK

Dobrá spolupráce s firmou ELPA

Je jisté, že všichni nemohou umět a dělat vše. Takže například elektrozařízení pro své stroje TOS VARNSDORF vždy nakupoval od externích dodavatelů. Se vzrůstající technickou úrovní našich strojů byla od zákazníků, hlavně ze Západu, požadována stále větší spolehlivost elektrických ovládacích prvků. Tuzemští výrobci však za těmito požadavky začali značně pokulhávat. Nastala tedy situace, kdy pro větší spolehlivost kupoval TOS VARNSDORF elektrické rozvaděče od světových firem, hlavně od německé SIEMENS. Zákazník pak rád zaplatil, neboť „elektrika" od Siemens byla pro něj zárukou jistoty a spolehlivosti.

Vyrobení kvalitních přístrojů je jedna věc, ale jejich zamontování do elektroskříně je věc druhá. A právě tu druhou dokážeme právě tak kvalitně jako němečtí odborní dělníci. Uvědomili jsme si to včas, a tak jsme začali elektroskříně z dovážených komponentů montovat sami. Na krátký čas v rámci TOS VARNSDORF, ale brzy se z této činnosti vyvinula soukromá firma ELPA, která v současnosti zajišťuje elektrorozvaděče pro většinu našich strojů.

Organizace a kvalita výrobků z ELPA jsou na takové úrovni, že nebyl velký problém získat certifikát ISO 9001 od renomované švýcarské firmy SQS. Rozvaděče od firmy ELPA tvoří se stroji vyrobenými v TOS VARNSDORF kompaktní celek na světové úrovni. - tomša -

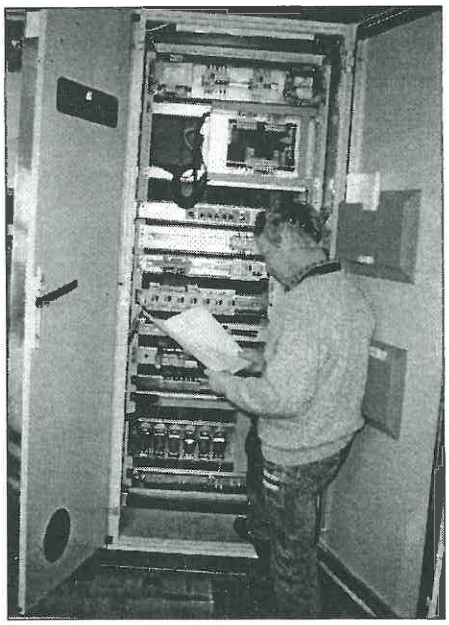

Technicko výrobní ředitel firmy ELPA pan Slinták namátkově osobně kontroluje rozvaděče pro TOS Varnsdorf.
Foto: J. Tomášek

ODBORÁŘI INFORMOVÁNI O RŮSTU VÝDĚLKŮ

Na posledním zasedání VZO OSK TOS VARNSDORF, konaném dne 23. dubna 1998, se nechali odboráři informovat o současném mzdovém vývoji firmy. Jako host se jednání zúčastnil personální manažer akciové společnosti, pan Josef Severa, který podal aktuální informace o růstu výdělků v TOS VARNSDORF. Tyto podrobné údaje jistě zajímají nejen odborové funkcionáře, ale většinu pracovníků firmy, proto je na tomto místě zveřejňujeme.

Průměrný výdělek v TOS VARNSDORF dosáhl za období leden až březen 1998 výše 12 891,- Kč oproti 10 743,- Kč za stejné období loňského roku, což představuje nárůst ve výši 20 %.

Pro upřesnění dodáváme, že průměrný výdělek se vypočítává z objemu vyplacených mezd v jednotlivých kategoriích zaměstnanců, který se sečte a vydělí počtem zaměstnanců ve firmě ve sledovaném období.

V jednotlivých kategoriích zaměstnanců vypadá mzdový vývoj za první tři měsíce letošního roku takto:

Výrobní zaměstnanci dosáhli průměrného výdělku 11 544,- Kč oproti 10 533,- Kč za stejné období minulého roku. V procentním vyjádření se jedná o růst ve výši 9,6 procenta. Protože by se mohl zdát nárůst průměrného výdělku v této kategorii jako nízký, je nutno připomenout výpadek ve výrobě zboží (deset strojů). V současné době se tento skluz vyrovnává a určitě ovlivní výdělkové relace v dalším období roku.

Technikům vzrostl průměrný výdělek na 15 825,- Kč oproti 12 971 Kč v roce 1997, což představuje nárůst o 22 procent.

Kategorie ostatní zaměstnanci zaznamenala průměrný výdělek 10 345,- Kč oproti loňskému 7 389,- Kč , to je nárůst ve výši 40 procent.

Pro větší objektivitu posouzení růstu průměrných výdělků jednotlivých kategorií je lepší srovnání měsíce března 1998 oproti březnu 1997. Tento měsíc byl v obou obdobích tzv. normální a výdělky vypadaly takto:

prům. výdělek	3/98	12 323 Kč + 20 %
prům. výdělek	3/97	10 267 Kč
výr. zaměstnanci	3/98	12 736 Kč + 20 %
	3/97	10 570 Kč
ost. zaměstnanci	3/98	9 817 Kč + 22 %
	3/97	8 063 Kč
technici	3/98	12 931 Kč + 15 %
	3/97	11 227 Kč

po odečtení od TOP manažerů:

březen 98 12 284 Kč + 16 %
březen 97 10 552 Kč

Z dlouhodobějšího pohledu jistě stojí za zmínku porovnání průměrného výdělku po privatizaci v roce 1995. Před privatizací činil průměrný výdělek 8 213,- Kč a při dosažení 16 058,- Kč za letošní leden až březen, se jedná o růst ve výši 95,5 %. V procentním vyjádření jde o růst ve výši 119 % u ostatních zaměstnanců, o 80 % růstu u výrobních zaměstnanců a o 86 % u techniků.

K aktuálním údajům, které se odboráři na svém zasedání dověděli, patří čísla o současném počtu zaměstnanců v akciové společnosti TOS VARNSDORF : k 31. březnu 1998 bylo ve firmě zaměstnáno celkem 674 osob, z toho 286 výrobních zaměstnanců, 137 ostatních zaměstnanců a 251 zaměstnanců kategorie T.

Na závěr ještě uveďme, že ve využití pracovní doby za sledované období klesá procento zameškané doby z důvodu nemoci a podíl přesčasů poklesl o 20 procent.

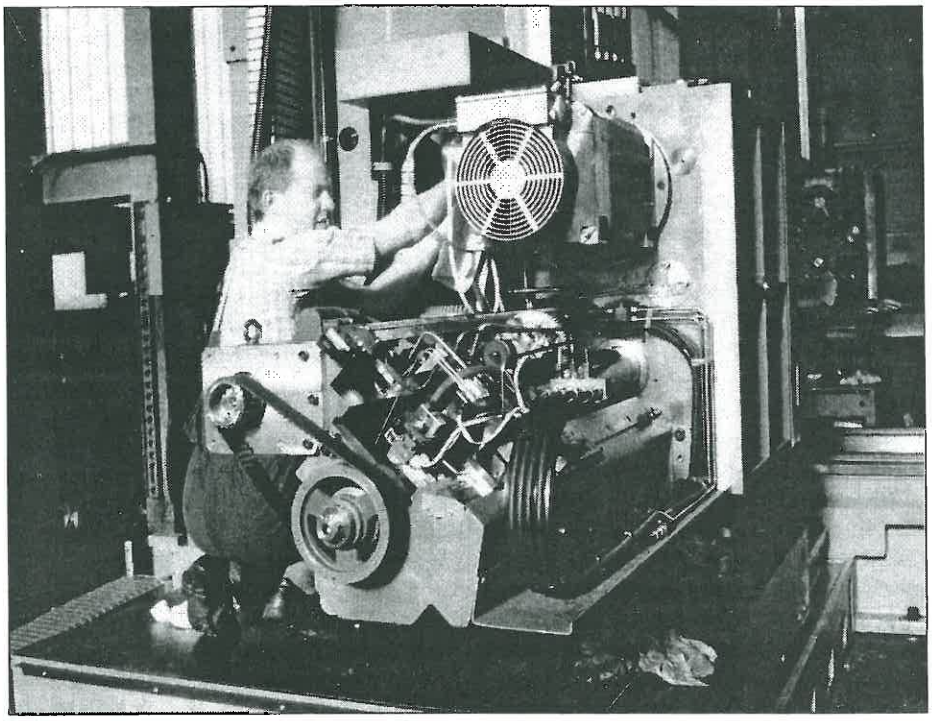

Ve vřeteníku je ukryto pomyslné srdce našich strojů. Zkušený pracovník elektrodílny pan Petr Kovač při jeho oživování.

Kapitoly z historie 23

Firma po stránce hospodářské na tom v roce 1946 nebyla nijak růžově. Měla sice pohledávky u zahraničních zástupců, ale sama byla slušně zadlužená. Ze zahraničních zastupitelství to bylo hlavně v Londýně, Stockholmu, Helsinkách a ve Strassburgu, jež podniku dlužily částku cca 1,62 mil. korun.

Firma naopak dlužila svým dodavatelům 1,32 mil. Kčs. Vyrovnání pohledávek navrhla Národní správa provést ve starém kursu prostřednictvím Československého platebního styku s příslušným státem u varnsdorfské filiálky Živnostenské banky Praha. Pro zajímavost - kurs kanadského dolaru byl v květnu roku 1946 - 45,70 Kčs, anglické libry - 201,50 Kčs, francouzského franku - 0,42 Kčs.

Majetek firmy neoplýval přebytkem ani v dílnách a kancelářích. Ke dni 1. srpna 1946 bylo v podniku 21 kusů psacích strojů, 12 ks počítacích strojů, 3 ks účtovacích strojů a jeden rozmnožovací stroj Ormig.

Velmi špatné to v roce 1946 bylo s produktivitou práce a podnik se pomalu stával nekonkurence schopným na světových trzích. Zaměstnanci podniku potřebovali o 300% více času k produkci finálního výrobku, než bylo běžné ve srovnatelných závodech strojírenského zaměření ve vnitrozemí republiky a nad firmou se začala reálně vznášet hrozba její likvidace.

Národní správa vydávala jednu výzvu za druhou, zaměřenou ke zlepšení pracovního úsilí a pracovní morálky osazenstva závodu. Tou dobou se v dílnách i kancelářích pěstovalo příliš mnoho zábavy v debatních kroužcích, výzvy zůstávaly bez ohlasu a produkce se nezvyšovala. Pro porovnání - v roce 1943 firma se svými 420 lidmi vyprodukovala 373 strojů a v roce 1946 s 242 lidmi pouze 48 strojů, čili v konečné bilanci 4,5 krát méně na počty pracovníků. Denně chybělo na pracovištích 40 lidí, což při osmihodinové pracovní době činilo denní ztrátu 320 pracovních hodin a měsíčně pak 8000 hodin. Mnoho pracovníků chodilo do práce pozdě s výmluvami na zpoždění vlaků či zaspání.

V dubnu 1946 byl proveden poslední odsun Němců a po dlouhých tahanicích mezi vedením firmy a Okresní správní komisí za pomoci Hospodářské skupiny průmyslu železa bylo ponecháno podniku ještě 15 specialistů- Němců, kteří obdrželi legitimace na výjimku z odsunu.

V červnu 1946 vyhlásilo vedení závodu konkurs na vedoucího učňovské dílny, která se rozšiřovala. Počítalo se s vyšším počtem učňů, dokonce i z Jugoslávie. Škola byla umístěna v domě č.p. 1531 a vedoucím se stal pan Potfaj, který však byl velmi brzy vystřídán panem Miroslavem Buriánkem, který v této funkci pracoval, a dlužno říci, že dobře, až do roku 1973.

Ve stejném měsíci vyslala firma na žádost Okresní obvodní rady ÚRO na pomoc uhelným dolům šest pracovníků. Veškerý průmysl v té době trpěl značným nedostatkem uhlí a takto organizované brigády měly zabezpečit dostatek uhlí na zimní období 1946-47.

- KRIŠTOF -

Současný kolektiv pracovníků vývojové dílny

PŘEDSTAVUJEME VÝVOJOVOU DÍLNU

Vývojová dílna, chcete-li prototypová dílna, nemá tak dlouhou historii jako firma samotná. Zpočátku výroby se nejevila potřeba takového útvaru naléhavá, a to hlavně z důvodu jednoduchosti tehdy vyráběných obráběcích strojů. Teprve rozvojem strojírenské výroby se stalo aktuálním vytvoření jakési dílny, ve které by se smontoval, odzkoušel a prověřil vždy první stroj před náběhem do sériové výroby.

Úkolem vývojové dílny bylo i odstranění chyb a nedostatků montáží prvního kusu finálního výrobku a tím i snížení více nákladů při náběhu tohoto výrobku do výroby a montáže sériové. Díky poznatkům z vývojové dílny se některé nové stroje sériové výroby nedočkaly z důvodu velké složitosti či nekonkurenceschopnosti finálního výrobku.

Dílna samotná vznikla v roce 1956 a měla celé dva pracovníky. Byl to pan Jaroslav Tomášek a pan Vladimír Mísař, který se zrovna vrátil z vojenské prezenční služby. Tito dva - první montér, druhý soustružník, začali psát historii vývojové dílny. Počet lidí a vybavení se aktuálně měnilo podle potřeby firmy - hlavně podle kusů prototypů, které bylo ten který rok nutno postavit.

Maximální rozmach vývojové dílny nastal počátkem sedmdesátých let, kdy v ní bylo zaměstnáno 15 pracovníků. V současné době, kdy se v dílně montují dva prototypy strojů WH 105, zkouší se prototyp WPD 130 a automaticky stavitelná frézovací hlava HFUA 50, má pracoviště osm zaměstnanců. K těm patří i dva elektrikáři, bez kterých nelze stavbu prototypu prakticky provést.

Vedoucím vývojové dílny je pan Jan Jarý a jeho pravou rukou pan Václav Klír, kteří mají s úkoly vývojové dílny spoustu starostí.

Přestože vybavení vývojové dílny strojovým parkem je minimální, umějí si pracovníci dílny poradit s někdy i velmi složitými obrobky, i když samozřejmě za nevyhnutelné pomocí jiných středisek firmy. Proto také pokud to jde, snaží se naopak vedení dílny vyjít vstříc požadavkům podniku při zajišťování výroby pro sériovou produkci.

Důležitým úkolem pro vývojovou dílnu je stavba strojů, kterými firma obesílá veletrhy a výstavy pořádané na celém světě. Příprava takového exponátu, jeho stavba na místě expozice a následná demontáž a zajištění návratu stroje do podniku, je pro tak malý kolektiv skutečně velmi náročná záležitost. I ten letošní rok není výjimkou, v dílně se připravují dva stroje: WH 105 pro expozice v Montrealu a Düsseldorfu a jeden stroj WHN 105 CNC pro podzimní strojírenský veletrh Brno.

Na závěr lze dodat, že vývojová dílna vždy disponovala špičkovými pracovníky s univerzální schopností nejen naplno a kvalitně pracovat, ale také samostatně přemýšlet a tvořit. Ale tak to má vlastně ve vývojové dílně být.

JAN JARÝ

Naši jubilanti

40 let v TOS:

*** Alfréd HEINRICH**
ref. správy a ochrany majetku
(v TOS od 16.5.1958)

Narozeniny slaví:

50 let:

*** Květoslava Buršíková,**
(nar. 5.5.1948)
programátorka

*** Jan Čermák, (nar. 12.5.1948)**
frézař lehké mechaniky

Uvedeným pracovníkům přeje vedení TOS VARNSDORF hodně zdraví, osobních i pracovních úspěchů do dalších let a zároveň děkuje za jejich dosavadní práci pro firmu.

KONTRAKT BELAZ PODEPSÁN

Rámcový kontrakt na dodávky strojního zařízení pro modernizaci provozů běloruského automobilového závodu BELAZ v celkové hodnotě 119 milionů USD podepsali v posledním dubnovém týdnu generální ředitel brněnské společnosti ALTA Vladimír Plašil a běloruského Belazu Pavel Mariev. Současně s tímto kontraktem, který garantuje běloruská vláda, uzavřely Česká exportní banka a běloruská Bělvněšekonombanka rámcovou úvěrovou smlouvu o financování celého projektu.

Pravidelně čtenáře informujeme již od přípravy tohoto projektu, neboť na této největší české dodávce do zemí bývalého SSSR po roce 1989 se podílí kromě ZPS Zlín a TOS Hulín také TOS VARNSDORF. Projekt modernizace Belazu však zahrnuje také důležité investiční dodávky od výrobců ze SRN a Švýcarska, o to je účast TOS VARNSDORF na tomto kontraktu významnější.

Naše dodávky do Běloruska se týkají v současnosti nejnáročnějších vyráběných strojů WHN 110 MC, WHN 130 MC a WHN 130 Q vybavených novým řídícím systémem s digitálním pohonem. Linka sestavená z obráběcích center z produkce TOS VARNSDORF bude sloužit firmě BELAZ k obrábění náprav a převodovek těžkotonážních vozidel.

Dodávky strojů budou zahájeny na konci letošního roku a budou probíhat po celý rok 1999. Vzhledem k technické náročnosti velké zakázky a požadavku na výrobu, montáž a expedici strojů v poměrně krátké době bude potřebné ještě více sladit organizaci a řízení výroby na všech úsecích provozu TOS VARNSDORF

.- ta -

Z VARNSDORFU DO JIŽNÍ AFRIKY (1)

Následující seriál článků bude věnován cestě učitele místní průmyslovky Ing. Aleše Podroužka a jeho žáka Zdeňka Luska, vítěze celonárodní soutěže v Autocadu Rel.12 cz, na světovou přehlídku nejlepších studentských prací ESI, neboli Expo Science International, kterou pořádá každé dva roky francouzská ústředna mládeže celého světa MILSET se sídlem v Paříži. Varnsdorfská průmyslovka se poprvé ESI zúčastnila nedlouho po vstupu do Asociace středoškolských klubů ČR v roce 1991. Konaná přehlídka v Praze v rámci velkolepé stoleté výstavy, jejíž byla menší součástí, možná tenkrát varnsdorfské veřejnosti unikla. Od té doby se jako hostitelské země vystřídaly USA a Kuvajt. ESI '97 se konalo počátkem července minulého roku v hlavním městě Jihoafrické republiky Pretórii. Českou republiku reprezentovali mládežnické organizace AMAVET společně s mladými debrujáry a již uvedená ASK ČR se sídlem v Brně.

Našimi sponzory byly firmy TOS VARNSDORF (letenky, propagační materiál) a Autodesk Ltd. Praha (účastnický poplatek, propagační materiál, výstroj). Podpořili nás: EMARKO Varnsdorf (propagace), MÚ Varnsdorf (propagační materiály), Mikov Mikulášovice (pomůcky a vzorky výrobků), TOPOS Šluknov (propagační materiály), Velveta a Elite Varnsdorf, Železárny Velký Šenov a Desta Děčín (prospekty).

Přímé přípravy spočívaly ve výběru prezentačních prací. Nakonec byly vybrány dvě úspěšné práce SOČ (středoškolská odborná činnost). „Studium ztrát vřeteníku WHO11" vznikla za podpory TOS Varnsdorf. Druhá práce „Automatická konstrukce nástroje pro přesné stříhání" byla vypracována na téma zadané Mikovem Mikulášovice. Obě práce jsou z oboru strojírenství. Režie expozice podporovala spojení moderních obráběcích strojů a pokrokových metod konstrukce. Sepětí české firmy TOS Varnsdorf a populárního Autodesku se zdálo být jako motto našeho stánku docela šťastné. Pro reprezentaci byl vybrán národní šampion Zdeněk Lusk. Veškerá dokumentace byla urychleně přeložena do angličtiny, což se týkalo i materiálů o škole, včetně audiovizuálních materiálů pro video a počítačové prezentace. TOS a další podniky regionu nám poskytly svoje audiovizuální prezentace. Přípravy na cestu zabraly téměř celý měsíc.

Tím vše začalo. Pan Cantle, ředitel Autodesku pro východní Evropu, předal 1. cenu Zdeňkovi Luskovi.

Cesta

Dne 30. června 1997, 16 hodin, sraz na letišti PRAHA-Ruzyně. Jsme zde se Zdeňkem Luskem a jeho rodiči. Postupně jak přicházejí, se vítáme se členy výpravy, i s jejím vedoucím ing. Lotarem Indruchem, předsedou ASK ČR Brno. Přebíráme letenky a pasy s vylepeným vízem pro vstup do Jihoafrické republiky. Plánovaný odlet Fokkeru společnosti Austrian Aerolines v 18.20 byl dodržen. Asi za hodinu přistáváme ve Vídni. . Zhruba hodinu před plánovaným odletem začíná „boarding", jinak nastupování do letadla A340/300 (Airbus) jednoho z nejmodernějších strojů na světě. Letadlo pojme 297 cestujících. Hmotnost letadla je 271 tun včetně nákladu, jeho délka asi 64 m, rozpětí křídel 60,3 m a největší výška je asi 16,8 m. Čtyři minuty po půlnoci jsme ve vzduchu. Start tohoto kolosu je úchvatný. Kurz letadla na Klagenfurt. Letadlo se poté stáčí na Maribor a dále přes Jadran příčně překonáváme Itálii, letíme nad Sicílií, Maltou, Středozemním mořem směrem na Tripolis, kde se poprvé „dotýkáme" afrického kontinentu. Je tma a sem tam jsou vidět pod mraky pouze světla větších měst a mrakodrapů. Cestovní výška je mezi 9 až 11 tisíci metry. Rychlost se pohybuje v průměru okolo 900km/hodinu. Okolní teplota je podle výšky až -45°C. Prostor letadla je naštěstí bezvadně klimatizovaný. Nad Afrikou se kurs letadla mění na jihovýchodní. Letíme nad Saharou a Sudánem. Dále směřujeme nad jižní Ugandu, Kampalu, jezero Ukerewe, Mwanzu, Tanzánii, Zambii. Mijíme zimbabwský letecký přístav Harare. Na území Mosambiku je Maputo. To již jsme nad Jihoafrickou republikou. Pod námi je Kruegerův národní park, území Transvaalu a konečně Johannesburg, kde je mezipřistání. Od startu ve Vídni uplynulo asi 10 hodin. To odpovídá vzdálenosti asi 10000 km. Rakouská posádka zde končí. Nastupuje místní směna, stewardi většinou černé pleti.

-pa-

Příště: Cíl blízko a myšlenkami v JAR

HORIZONT, firemní noviny, vydává TOS VARNSDORF a.s. - Předseda redakční rady: F. Dlask, členové: J. Jarý, M. Junek, Ing. Říha, J. Tomášek a Ing. Tomíšek. - Odpovědný redaktor: V. Lakota. - Snímky: R. Petrášek. Adresa redakce: TOS a. s., Říční 1774, 407 47 Varnsdorf, tel. 0413 - 351 112. Tiskne Tiskárna Trio ve Varnsdorfu. - Toto číslo vyšlo 7. května 1998.